

Статистичко истражување за градежни објекти градени од страна на индивидуални сопственици

ДС_ГРАД.11А_А_МК_2024_1

Референтни метаподатоци според SIMS 2.0 структура

S.1	Контакт
S.1.1	Организација/ институција за контакт
Државен завод за статистика	
S.1.2	Организациска единица за контакт
Одделение за индустрија, градежништво и деловни тенденции	
S.1.3	Лице за контакт
Наташа Ценова	
S.1.4	Звање на лицето за контакт
Советник	
S.1.5	Поштенска адреса
ул. „Даме Груев“ бр. 4, 1000 Скопје, Република Северна Македонија	
S.1.6	Електронска адреса
natasa.cenova@stat.gov.mk	
S.1.7	Телефонски број
00389 2 3295 763	
S.1.8	Факс
00389 2 3111 336	
S.2	Ажурирање метаподатоци
S.2.1	Последна потврда на метаподатоците
05/06/2025	
S.2.2	Последна објава на метаподатоците
05/06/2025	
S.2.3	Последно ажурирање на метаподатоците

05/06/2025

S.3 Статистичка презентација

S.3.1 Опис на податоците

Податоци за станбени и нестанбени објекти (вредност на извршени градежни работи по видови на градба на објектите - високоградба и нискоградба, број на изградени станови во објектите за домување, корисна површина на становите во м2). За објектите се објавува податок и за видот на градежните работи (новоградба, доградба/надградба, адаптација, санација, реконструкција на објектите).

S.3.2 Систем на класификации

Национална класификација на дејностите - НКД Рев.2; Номенклатура на градежни објекти и градежни работи - НГОГР; Номенклатура на територијални единици за статистика - НТЕС, 2013.

S.3.3 Опфат на сектор/и

Деловни статистики

S.3.4 Статистички концепти и дефиниции

Одобрение за градење е документ кој го издаваат надлежните служби во општините - единиците на локалната самоуправа, задолжени за работите од областа на урбанизмот. Тој е документ со кој се одобрува почеток на градежните активности за одреден објект и е финална фаза во процесот на планирање и проектирање на објектот. Тие издаваат одобренија за градење за објектите од втора категорија, додека за објектите од прва категорија задолжено е Министерството за транспорт и врски.

Градежен објект е секоја одвоена, самостојна функционална целина (подземна, надземна и водоградба), чија намена е однапред одредена и е трајно лоцирана на одредена територија.

Според видот, градежните објекти, како дел од градежната дејност, се делат на:

- објекти од високоградба
- објекти од нискоградба

Високоградбата се занимава со изградба на објекти кои со својот поголем дел се наоѓаат над површината на земјата, односно одат во висина. Во оваа група спаѓаат сите станбени и деловни згради, односно сите згради кои се јавуваат како придружни објекти на објектите од нискоградбата и хидроградбата (станични згради, аеродромски згради, згради на трафостаници, пристаништа, силоси итн.).

Нискоградбата се занимава со изградба на објекти коишто претежно, односно со својот главен дел се наоѓаат на површината на земјата или во земјата. Во оваа група спаѓаат објектите од типот на патишта, железнички пруги, мостови, тунели итн.

Зградите, како елементи на високоградбата, претставуваат самостојни, надземни градби кои вообичаено се составени од: темели, надворешни ѕидови и се покриени со покрив, а наменети се за различни цели, односно за трајно, постојано користење и сместување на луѓе и добра.

Градежните работи според видот се делат на новоградба, доградба/надградба, адаптација, санација, реконструкција на објектите.

- Вредност на извршените градежни работи е фактурирана вредност, без ДДВ, на реализираните (извршени) градежни работи во тековниот референтен период.

S.3.5	Статистичка единица
Извештајни единици се општините - единиците на локалната самоуправа, т.е. надлежните служби задолжени за работите од областа на урбанизмот во рамките на општините. Единица на набљудување е секоја градба за која се издава одобрение за градење и која е во приватна сопственост.	
S.3.6	Статистичка популација
Статистичка популација се сите објекти од приватен карактер за кои се издава одобрение за градење во текот на референтната година.	
S.3.7	Референтна област
-НТЕС 1 и 2 (Република Северна Македонија), -НТЕС 3 (статистички региони), -НТЕС 4 (општини).	
S.3.8	Временска покриеност
Од јануари 1952 година.	
S.3.9	Базен период
2023 = 100	
S.4	Единица на мерење
Број, м2, индекси, илјади денари.	
S.5	Референтен период
Година.	
S.6	Институционален мандат
S.6.1	Законски акти и други договори
НАЦИОНАЛНА ЗАКОНСКА РЕГУЛАТИВА Закон за државната статистика („Службен весник на РепубликаМакедонија“ бр. 54/97, 21/07, 51/11, 104/13, 42/14, 192/15, 27/16, 83/18 и 220/18 и „Службен весник на Република СевернаМакедонија“ бр.31/20) (https://www.stat.mk/mk/za-nas/zakonski-akti/zakon-za-drzhavna-statistika/) Програма за статистичкиистражувања за периодот 2023-2027 година („Службен весник на Република Северна Македонија“ бр.29/23 и 57/25). (https://www.stat.mk/mk/za-nas/zakonski-akti/%D0%BF%D1%80%D0%BE%D0%B3%D1%80%D0%B0%D0%BC%D0%B0-%D0%B7%D0%B0-%D1%81%D1%82%D0%B0%D1%82%D0%B8%D1%81%D1%82%D0%B8%D1%87%D0%BA%D0%B8-%D0%B8%D1%81%D1%82%D1%80%D0%B0%D0%B6%D1%83%D0%B2%D0%B0%D1%9A%D0%B0/)	
S.6.2	Споделување на податоци

Не е применливо, податоците од СИ не се споделуваат (разменуваат и/или испраќаат).

S.7**Доверливост****S.7.1****Доверливост - политика**

1. Заштитата на индивидуалните податоци е регулирана со Законот за државна статистика (<https://www.stat.mk/mk/za-nas/zakonski-akti/zakon-za-drzhavna-statistika/>) . 2. Основните принципи и активности, што се преземаат за да се обезбеди доверливоста на податоците се опишани во Политиката за статистичка доверливост (<https://www.stat.mk/mk/za-nas/politiki-i-strategii/politika-za-statistichka-doverlivost/>).

S.7.2**Доверливост - третирање на податоците**

Во согласност со член 38 од Законот за државна статистика (<https://www.stat.mk/mk/za-nas/zakonski-akti/zakon-za-drzhavna-statistika/>) и Политиката за доверливост (<https://www.stat.mk/mk/za-nas/politiki-i-strategii/politika-za-statistichka-doverlivost/>), индивидуалните податоци не се објавуваат. Но, доколку се обезбедува пристап до микроподатоци од соодветното истражување, тогаш треба да се наведат методите кои се користат за спречување на разоткривање на податоците.

S.8**Политика за објавување****S.8.1****Календар на објавување**

Датумот на објавување на податоците се утврдува во Календарот за објавување на Соопштенија, кој се ажурира квартално.

S.8.2**Пристап до Календарот на објавување**

<https://www.stat.mk/mk/%D0%BA%D0%B0%D0%BB%D0%B5%D0%BD%D0%B4%D0%B0%D1%80-%D0%BD%D0%B0-%D0%BE%D0%B1%D1%98%D0%B0%D0%B2%D1%83%D0%B2%D0%B0%D1%9A%D0%B0/#>

S.8.3**Кориснички пристап**

Сите корисници имаат истовремено (или еднаков) пристап до статистичките податоци: ова значи дека датумите за објавување на статистичките податоци се претходно јавно објавени и никој корисник нема пристап до официјалните статистички податоци пред нивното објавување. Статистичките податоци прво се објавуваат во едицијата „Соопштенија “ на ВЕБ страницата на Државниот завод за статистика во 12.00 часот.

S.9**Фреквенција на дисеминација**

Годишна.

S.10**Достапност и јасност****S.10.1****Соопштенија**

Соопштенијата се објавуваат (и истите се достапни на ВЕБ страницата на ДЗС во поглавјето: „Соопштенија“ (

<https://www.stat.mk/mk/%D1%81%D0%B8%D1%82%D0%B5-%D1%81%D0%BE%D0%BE%D0%BF%D1%88%D1%82%D0%B5%D0%BD%D0%B8%D1%98%D0%B0>

).

Број на прегледи на соопштението е 128.

S.10.2 Публикации

Статистички годишник (линк:

https://www.stat.gov.mk/PrikaziPublikacija_1.aspx?rbr=915

)

Северна Македонија во бројки

(линк:

<https://www.stat.gov.mk/PrikaziPoslednaPublikacija.aspx?id=27>

)

Регионите во Северна Македонија

(линк:

https://www.stat.gov.mk/PrikaziPublikacija_1.aspx?rbr=916)

МакСтат избор (линк: <https://www.stat.mk/mk/site-publikafii/makstat-izbor/makstat-izbor-2024/>)

S.10.3 Онлајн база на податоци

МАКСтат база на податоци достапна на веб-страницата на ДЗС.

<https://makstat.stat.gov.mk/PXWeb/pxweb/mk/MakStat/>

<http://makstat.stat.gov.mk/PXWeb/pxweb/mk/MakStat/?rxid=46ee0f64-2992-4b45-a2d9-cb4e5f7ec5efhttp://makstat.stat.gov.mk/PXWeb/pxweb/mk/MakStat/?rxid=46ee0f64-2992-4b45-a2d9-cb4e5f7ec5ef>

Број на прегледи на табелите од МакСтат базата - 875.

S.10.3.1 AC1. Број на прегледи на табелите со податоци

Број на прегледи на податочните табели - 875.

S.10.4 Пристап до микроподатоци

Користењето на микроподатоци за надворешни корисници е можно само за истражувачки цели и се врши во согласност со Законот за државна статистика (член 41, член 42 и член 43). Пристапот до анонимизирани микроподатоци е дефиниран со интерна процедура на Државниот завод за статистика „Пристап до анонимизирани микроподатоци за научно-истражувачки цели“. (

<https://www.stat.mk/mk/za-nas/profeduri/pristap-do-anonimizirani-mikropodatofi-za-nauchno-istrazhuvachki-feli/>

).

S.10.5	Друго
По барање на корисниците, податоците се подготвуваат и во форма согласно нивните потреби.	
S.10.5.1	АС 2. Број на прегледи на метаподатоците
НЕ СЕ ПРЕСМЕТУВА.	
S.10.6	Документација за методологијата
НЕ СЕ ПРЕСМЕТУВА.	
S.10.6.1	АС 3. Стапка на комплетност на метаподатоците
НЕ СЕ ПРЕСМЕТУВА.	
S.10.7	Документација за квалитетот
Не е применливо.	
S.11	Управување со квалитет
S.11.1	Обезбедување на квалитетот
Квалитетот на процесите и продуктите, во Државниот завод за статистика се обезбедува со почитување на Европскиот Кодекс за работа на европската статистика (https://www.stat.mk/mk/za-nas/kvalitet/kodeks-za-rabota-na-evropskata-statistika/) и Рамката за оценка на квалитетот во рамките на Европскиот статистички систем (ESS Quality Assurance Framework-- https://ec.europa.eu/eurostat/documents/64157/4392716/ESS-QAF-V2.0-final.pdf). Критериумите за квалитет се утврдени и во Законот за државна статистика во член 4б и член 4в (https://www.stat.mk/mk/za-nas/zakonski-akti/zakon-za-drzhavna-statistika/).	
S.11.2	Оценка на квалитетот
Државниот завод за статистика ги реализира статистичките активности во согласност со Статистичкиот бизнис процес модел, кој се базира на меѓународниот модел - Генерички статистички бизнис процес модел (Generic Statistical Business Process Model-GSBPM) . Примената на овој модел, како и примената на меѓународните стандарди во статистичката продукција обезбедуваат високо ниво на точност и споредливост на податоците.	
S.12	Релевантност
S.12.1	Потреби на корисниците
Податоците за извршените градежни работи и завршени станови се користат од страна на Владата, од страна на меѓународни организации и од страна на бизнис заедницата. Надворешните корисници ги користат: -индикаторите за извршените градежни работи и завршените станови кои се значаен	

податок за економската и монетарната политика и се показател за тековните и идните инвестиции во градежништвото - стопанските комори, научните истражувачи, деловните субјекти и другите корисници ги користат како долгорочни показатели за креирање на нивните политики.	
S.12.2	Задоволство на корисниците
Почнувајќи од 2009 година, Државниот завод за статистика на секои три години спроведува Анкета за задоволство на корисниците.	
S.12.3	Комплетност и R1. Стапка на комплетност на податоците за корисници
НЕ СЕ ПРЕСМЕТУВА	
S.12.3.1	R1. Стапка на комплетност на податоците за производители
НЕ СЕ ПРЕСМЕТУВА	
S.13	Точност и веродостојност
S.13.1	Севкупна точност
Методологијата на истражувањето и начинот на прибирање на податоците обезбедуваат солиден опфат и точност на податоците.	
S.13.2	Примерочни грешки и A1. Индикатори за примерочни грешки за корисници
Не е применливо (истражувањето е со целосен опфат).	
S.13.2.1	A1. Индикатори за примерочни грешки за производители
Не е применливо (истражувањето е со целосен опфат).	
S.13.3	Непримерочни грешки и A4. Стапка на неодговор на единица за корисници и A5. Стапка на неодговор на белег за корисници
Грешки во опфатот: Се обезбедува 100% опфат. Податоците се преземаат од месечното истражување за издадени одобренија за градење ГРАД 51. Грешки при обработката на податоци: Во апликацијата за обработка се имплементирани правила за контроли и пресметки на излезните податоци. Грешки при неодговорот: Истражувањето е со целосен опфат, податоците се преземаат од административен регистар и не постојат грешки поради неодговор од извештајна единица. Ако постои неодговор на белег, тогаш се проверува проектната документација што се поднесува за да се добие одобрението, и оттаму се импутира податокот во базата. Стапката на неодговор на единица изнесува 0 %.	
S.13.3.1	Грешки во опфатот
A2. - Надопфатеност = 0%.	
S.13.3.1.1	A2. Стапка на преопфатеност
S.13.3.1.2	A3. Учество на заедничките единици

S.13.3.2	Грешки при мерење
Не е применливо.	
S.13.3.3	Грешки при неодговор
Не е применливо.	
S.13.3.3.1	A4. Стапка на неодговор на единица
S.13.3.3.2	A5. Стапка на неодговор на белег
S.13.3.4	Грешки при обработката на податоците
Не е применливо.	
S.13.3.5	Грешка од избраниот модел
Не е применливо.	
S.14	Навременост и точност
S.14.1	Навременост и TP2. Временско задоцнување на конечните резултати за корисници
T + 180.	
S.14.1.1	TP1. Временско задоцнување на првите резултати за производители
S.14.1.2	TP2. Временско задоцнување на конечните резултати за производители
S.14.2	Точност и TP3. Точност во доставувањето и објавувањето за производители
Сите податоци се објавени според роковите во Календарот на објавување.	
Временска разлика на објавување на соопштението (просечно месечно) = 0 денови.	
Временска разлика на проследување во Евростат (просечно месечно) = 0 денови.	
S.14.2.1	TP3. Точност во доставувањето и објавувањето за производители
S.15	Кохерентност и споредливост
S.15.1	Географска споредливост
Постои географска споредливост на дисеминираните податоци на национално ниво НТЕС 1 и 2, и на ниво на региони НТЕС 3 ниво.	
S.15.1.1	СС1. Коефициент на асиметрија на тековите од мирор-статистиките
НЕ Е ПРИМЕНЛИВО	

S.15.2	Временска споредливост и СС2. Должина на споредливи временски серии за корисници
Временска серија од 1952 година и нема прекин на временската серија. Број на референтни периоди во временската серија - 73.	
S.15.2.1	СС2. Должина на споредливи временски серии за производители
Временска серија од 1952 година и нема прекин на временската серија. Број на референтни периоди во временската серија - 73.	
S.15.3	Меѓудоменска кохерентност
Се прави споредба и анализа со податоците од истражувањето „Месечен извештај за издадени одобренија за градење“. Податоците се кохерентни.	
S.15.3.1	Кохерентност на месечните / кварталните / полугодишните статистики со годишните статистики
НЕ Е ПРИМЕНЛИВО	
S.15.3.2	Кохерентност со национални сметки
НЕ Е ПРИМЕНЛИВО	
S.15.4	Внатрешна кохерентност
Внатрешната кохерентност на податоците е обезбедена.	
S.16	Трошок и оптовареност
Користење на административни извори.	
S.17	Ревизија на податоците
S.17.1	Политика за ревизија на податоците
Ревизијата на податоците се прави во согласност со Политиката за ревизија на ДЗС: https://www.stat.mk/mk/za-nas/politiki-i-strategii/%D1%80%D0%B5%D0%B2%D0%B8%D0%B7%D0%B8%D1%98%D0%B0-%D0%BD%D0%B0-%D0%BF%D0%BE%D0%B4%D0%B0%D1%82%D0%BE%D1%86%D0%B8/http://www.stat.gov.mk/ZaNas.aspx?id=25	
S.17.2	Практика за ревизија на податоците и А6. Просечна големина на ревизијата на податоците за корисници
Ревизија на податоците се прави со промена на номенклатурите.	
S.17.2.1	А6. Просечна големина на ревизијата на податоците за производители
S.18	Статистичка обработка
S.18.1	Извори на податоци

Податоците за ова статистичко истражување се преземаат од електронскиот систем за издавање на одобренија за градење, со директен пристап до веб-страницата на Заедницата на единиците на локалната самоуправа, а за кои се надлежни Министерството за транспорт и врски и Заедницата на единиците на локалната самоуправа. Ова статистичко истражување е со целосен опфат.

Статистичка популација се сите објекти од приватен карактер за кои се издава одобрение за градење во текот на референтната година.

S.18.2 Фреквенција на прибирање податоци

Годишна.

S.18.3 Прибирање на податоците

Податоците се од административен извор и се преземаат директно од електронскиот систем за издавање на одобренија за градење со директен пристап до веб-страница на Заедницата на единиците на локалната самоуправа, а за кои надлежни се Министерството за транспорт и врски и Заедницата на единиците на локалната самоуправа, и тоа за објектите од прва категорија и за објектите од втора категорија. Од 1 јуни 2013 одобренијата за градење се издаваат по електронски пат.

S.18.4 Проверка на податоците

Проверка на податоците се врши во согласност со дефинираните критериуми за контрола. Проверка на податоците се врши по преземањето на податоците. Податокот се проверува од проектната документација што се поднесува за да се добие одобрението.

S.18.5 Компилирање податоци

Едитирање: Податоците се преземаат од месечното истражување за издадени одобренија за градење ГРАД 51. Импутација: Се прави експертска (рачна) импутација со проверка на податоците од проектната документација. Пондери: Не се врши пондерирање на излезните податоци и не се врши пресметување на пондери.

S.18.5.1 A7. Стапка на импутација

Импутација на вредностите кои недостигаат се врши со проверка од приложените документи во одобрението за градење.

S.18.6 Прилагодување

Не е применливо, не се врши прилагодување на временската серија и сезонско прилагодување на податоците.

S.18.6.1 Сезонско прилагодување

Не е применливо, не се врши прилагодување на временската серија и сезонско прилагодување на податоците.

S.19 Коментар

Нема коментар.

A.1 Анекси